

DECIZIE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Oleg Sternioală
Valeriu Doagă, Mariana Pitic, Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de administratorul Societății cu răspundere limitată „Dalmiagro-Com”, Dumitru Lungu,

în cauza civilă la cererea Societății cu răspundere limitată „Dalmiagro-Com” privind intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Rai Agro Prim”,

împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017, prin care cererea creditorului Societatea cu răspundere limitată „Dalmiagro-Com” privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul Societatea cu răspundere limitată „Rai Agro Prim” a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 10 august 2017, SRL „Dalmiagro-Com” a depus în instanța de insolabilitate cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolabilitate în privința debitorului SRL „Rai Agro Prim”, pe motiv de incapacitate de plată a acestuia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 august 2017 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Dalmiagro-Com” cu privire la declararea insolabilității față de SRL „Rai Agro Prim” și stabilită examinarea cererii introductive privitor la intentarea procesului de insolabilitate pentru 25 septembrie 2017, ora 11:10, în sediul Curții de Apel Bălți, str. Ștefan cel Mare 54, ulterior fiind amânată ședința de judecată pentru data de 03 octombrie 2017, ora 11:00. De asemenea s-a dispus asupra punerii acestuia sub observare, iar în calitate de administrator provizoriu s-a desemnat Cuculescu Corneliu, deținător al Autorizației Ministerului Justiției nr. 27 din 14 ianuarie 2015.

La 21 septembrie 2017 BC „Moldindconbank” SA a depus referință asupra cererii introductive înaintate împotriva SRL „Rai Agro Prim”, în motivarea căreia a indicat faptul că prin intermediul filialei „Soroca” a acordat debitorului insolabil SRL „Rai Agro Prim” credite, conform contractului de credit nr. 329(13) din 13 august 2013, în redacția acordului adițional nr. 1 din 19 decembrie 2014, în sumă de 600 000, 00 lei, cu termen final de rambursare până la 30 noiembrie 2017, conform contractului de credit nr. 143(13) din 22 mai 2013, în redacția acordului adițional nr. 1 din 19 decembrie 2014, un credit în sumă de 900 000,00 lei, cu

termen final de rambursare până la 31 decembrie 2017. De asemenea, întru asigurarea rambursării în termen a creditelor acordate debitorului insolubil SRL „Rai Agro Prim”, a plății dobânzilor și a altor sume prevăzute de contractual de credit, au gajat bunurile mobile mai mulți debitori gajiști. Totodată, potrivit calculului aferent datoriilor nerambursate pe contractele de credit nr. 143 (13) din 22 mai 2013 și nr. 329 (13) din 13 august 2013 la situația din 11 august 2017, debitorul SRL „Rai Agro Prim” înregistrează datorii curente la rata de credit, care conform graficului de rambursare urmează să fie achitate în septembrie curent.

Potrivit notei informative a BC „Moldindconbank” SA, filiala Soroca, debitorul SRL „Rai Agro Prim”, pe parcursul relațiilor contractuale stabilite cu Banca, a dat dovadă de un comportament diligent, de bună-credință, neadmițând careva restanțe la rambursarea datoriilor creditare contractate. La momentul de referință gajul instituit în favoarea Băncii, în scopul garantării rambursării creditelor accedate este intact, debitorul demonstrând o capacitate de plată deplină.

La 03 octombrie 2017 administratorul provizoriu al SRL „Rai Agro Prim”, Cuculescu Corneliu a înaintat în instanță de insolabilitate a Curții de Apel Bălți un raport în privința debitorului SRL „Rai Agro Prim”.

Potrivit raportului administratorul provizoriu al SRL „Rai Agro Prim”, Cuculescu Corneliu a întreprins toate măsurile necesare întru executarea încheierii Curții de Apel Bălți din 11 august 2017.

Menționează în raport administratorul provizoriu că, debitorul înregistrează datorii față de creditorii SRL „Dalmiagro-Com”, SRL „Moldova-Zahar”, SRL „Alimarix-Dem”, SRL „Agrodorma”, SRL „Agriprof-G”, SRL „Vadalex-Agro”, SRL „Agrostoc”, CPC „VA-Virocagro”, SRL „Vashod-Agrotehnica”, SRL „We-Trade”, SRL „Colbor-Grup”, SC „TDSWCO” SRL, SRL „Basopetrol”, SRL „Alvina”, SRL „Agroserv-MDW”, SRL „Lanordagro”, GȚ „Bostan-Victor”, SRL „Service-Auto-Prim”, FPC „Aecom” SRL în mărime totală de 40 33 674,00 lei, și peste 83 000 lei la bugetul public național. Însă, conform datelor debitorul deține tehnică și utilaje agricole în valoarea de bilanț de 3 362 308 lei.

Totodată, debitorul SRL „Rai Agro Prim” SRL conform declarațiilor administratorului Mihail Gaideec deține 700 tone de floarea soarelui și terenuri cu culturi care încă nu au fost recoltate în mărime de 435 ha - sfeclă de zahăr și 90 ha - porumb.

Astfel, consideră administratorul provizoriu că există o incapacitate de plată în temeiul art. 10 al Legii insolabilității, urmată de supra îndatorare, motive care întrunesc condițiile intentării procedurii de insolabilitate față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea creditorului SRL „Dalmiagro-Com” privind intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de insolabilitate, la 11 octombrie 2017 și la 26 decembrie 2017, administratorul SRL „Dalmiagro-Com”, Dumitru Lungu a declarat recurs și respectiv recurs suplimentar împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii

și emiterea unei noi decizii de intentare a procesului de insolvență față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea instanței de insolvență este neîntemeiată, contrară procedurii de insolvență, deoarece instanța a interpretat eronat normele materiale aplicabile speței.

Susține administratorul SRL „Dalmiagro-Com”, Dumitru Lungu că, art. 10 alin. (2) din Legea insolvenței urmează în primul rând a fi aplicată în lumina art. 2 din Legea insolvenței, care prevede că, incapacitatea de plată este situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Astfel, susține că este inadmisibilă motivarea și interpretarea instanței de insolvență precum că banca a depus referință ce caracterizează debitorul drept fiind unul de bună-credință, însă neavând în acest sens careva obligații scadente.

La fel, indică recurentul că s-a stabilit cu certitudine faptul că temeiul incapacității de plată este aplicabil debitorului cu desăvârșire.

Reiterează recurentul că, potrivit raportului administratorului insolvenței din analiza bilanțului contabil se constată că patrimoniul debitorului nicidecum nu este suficient pentru a acoperi obligațiile scadente existente.

A mai indicat că, aprecierea instanței în privința obligației de argumentare și justificare a existenței unor creanțe certe, lichide și exigibile este una eronată. Or, certitudinea, lichiditatea și exigibilitatea este examinată de către administratorul insolvenței/ lichidator după intentarea procedurii de insolvență, la momentul procedurii de validare a creanțelor în ordinea art. 140-145 din Legea insolvenței și nicidecum la momentul examinării cererii introductive.

Mai mult indică că, la examinarea cererii introductive participanții la proces și instanța de judecată, doar identifică existența sau lipsa temeiurilor de intentare a procedurii de insolvență prevăzute la art. 10 din Legea insolvenței.

Conform art. 8, alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Astfel, instanța de recurs consideră recursul declarat la 11 octombrie 2017 și 26 decembrie 2017, împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017, este depus în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii instanței de insolvență din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 356 Cod de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din acest cod, cu excepțiile și completările stabilite în legislația insolvenței.

Iar, în conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Astfel, actele cauzei cert denotă că, la 10 august 2017, SRL „Dalmiagro-Com” a depus în instanța de insolvență cerere introductivă, prin care a solicitat intentarea procesului de insolvență în privința debitorului SRL „Rai Agro Prim”, pe motiv de incapacitate de plată a acestuia.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 august 2017 s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Dalmiagro-Com” cu privire la declararea insolvenței față de SRL „Rai Agro Prim” și stabilită examinarea cererii introductive privitor la intentarea procesului de insolvență pentru 25 septembrie 2017, ora 11:10, în sediul Curții de Apel Bălți, str. Ștefan cel Mare 54, ulterior fiind amânată ședința de judecată pentru data de 03 octombrie 2017, ora 11:00. De asemenea s-a dispus asupra punerii acestuia sub observare, iar în calitate de administrator provizoriu s-a desemnat Cuculescu Corneliu, deținător al Autorizației Ministerului Justiției nr. 27 din 14 ianuarie 2015.

Ulterior, prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017 s-a respins ca neîntemeiată cererea creditorului SRL „Dalmiagro-Com” privind intentarea procesului de insolvență față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”.

Analizând materialele cauzei în raport cu criticile formulate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că hotărârea recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care este considerată legală și întemeiată.

Conform art. 1 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

În susținerea opiniei enunțate, se mai reține că conform art. 10 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea unui proces de insolvență presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvență constă în supra îndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Întru interpretarea corectă a normei menționate este de înțeles că pentru intentarea procesului de insolvență, legiuitorul a prevăzut un temei general, care constă din incapacitatea de plată a debitorului.

La caz, relevante sunt și prevederile art. 18 alin. (1) din Legea insolvenței, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvență și își poate argumenta creanțele și temeiurile de intentare a procesului de insolvență.

Din prevederile normei precitate, instanța de recurs consideră necesar a menționa că, nu sunt clare interesele SRL „Dalmiagro-Com” la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Rai Agro Prim”.

La caz, relevante fiind și argumentele băncii, unde conform calculului aferent datoriilor nerambursate pe contractele de credit nr. 143 (13) din 22 mai 2013 și nr. 329 (13) din 13 august 2013 la situația din 11 august 2017, debitorul SRL „Rai Agro Prim” înregistrează datorii curente la rata de credit, care conform graficului de rambursare, care urmează să fie achitate creditorului BC „Moldindconbank” SA, filiala Soroca în septembrie 2017.

După cum rezultă din referința înaintată de creditorul BC „Moldindconbank” SA, filiala Soroca se indică că debitorul SRL „Rai Agro Prim” respectă obligațiile contractuale, or, pe parcursul acțiunii acestora a dat dovadă de un comportament diligent, de bună-credință, neadmițând careva restanțe la rambursarea datoriilor creditare contractate, la momentul de referință gajul instituit în favoarea Băncii, în scopul garantării rambursării creditelor accedate este intact, debitorul demonstrând o capacitate de plată deplină.

Reieșind din circumstanțele stabilite, instanța de insolvență corect a considerat ca temeinică referința creditorului BC „Moldindconbank” SA de respingere a cererii introductive înaintate de creditorul SRL „Dalmiagro-Com” față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”.

Astfel, Colegiul reiterează, că intentarea procesului de insolvență este condiționată în mod principal de incapacitatea de plată a debitorului la executarea creanțelor creditorilor, iar la rândul său, pentru a stabili incapacitatea de executare a obligațiilor, creditorii care înaintează cerere introductivă de intentare a procesului de insolvență, sunt obligați să-și argumenteze și justifice existența unor creanțe certe, lichide și exigibile, așa cum rezidă din dispoziția expresă a art.18 alin. (1) a Legii insolvenței.

Respectiv, existența incapacității de plată este condiționată în primul rând de existența unor creanțe certe, iar în rândul al doilea, aceste creanțe certe să nu poată fi executate de către debitor din motivul incapacității de plată sau supraîndatorării.

În această ordine de idei, urmează a menționa că, creanțele creditorului deponent a cererii introductive față de debitorul SRL „Rai Agro Prim” nu sunt certe și exigibile deoarece, suma de 4 4 644,00 lei invocată de creditorul deponent este calculată deja cu penalități și dobânzi, fapt confirmat prin actele prezentate în cadrul examinării cauzei în instanța de insolvență, astfel fiind demonstrat faptul că creditorul pe parcursul anilor 2014-2016 a primit de la debitor marfă în valoare de 3 251 937,64 lei, precum și transfer la cont în mărime de 870 000 lei, deși creditorul deponent a negat acest fapt.

Totodată, creanța creditorului deponent este pusă la îndoială și prin informația administratorului provizoriu care în urma informației contabile

verificate a debitorului a depistat o datorie față de creditorul deponent SRL „Dalmiagro-Com” în sumă de numai 1 000 779 lei.

Prin urmare, instanța de insolabilitate întemeiat a reținut și argumentul administratorului prin care se indică că stocurile debitorului SRL „Rai Agro Prim” la momentul întocmirii raportului sunt de 780 tone de floarea soarelui, care fiind echivalate pe piață la suma de aproximativ 5 000 000 lei, care ar fi suficientă pentru a închide datoriile curente.

În temeiul circumstanțelor expuse coroborate cu normele de drept nominalizate, instanța de insolabilitate corect a conchis asupra faptului că, creditorul deponent SRL „Dalmiagro-Com” nu a demonstrat că debitorul SRL „Rai Agro Prim” este întreprindere în dificultate financiară, în cazul în care titular execută sau este capabil să execute obligațiile exigibile nu demonstrează în sensul art. 10 al Legii insolabilității incapacitatea de plată a acesteia, iar în astfel de circumstanțe nu se probează conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, temeiul general de admitere a cererii introductive cum ar fi incapacitatea de plată.

Or, în conformitate cu art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În acest context, Colegiul reiterează că, intentarea procesului de insolabilitate nu poate avea loc doar pe presupunerea existenței unui temei de insolabilitate raportat la anumite creanțe presupuse, acestea nefiind certe.

Or, în conformitate cu art. 2 al Legii insolabilității, prin incapacitate de plată se subînțelege situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale, iar prin insolabilitate se subînțelege situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea de a își onora obligațiile de plată, constatată prin act judecătoresc de dispoziție, circumstanțe care nu au fost probate și constatate pe parcursul examinării cauzei.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de insolabilitate corect a concluzionat că cererea introductivă depusă de SRL „Dalmiagro-Com” este neîntemeiată și nu sunt temeiuri pentru intentarea procesului de insolabilitate față de debitorul SRL „Rai Agro Prim”, prin urmare, temeinic și legal a respins cererea introductivă depusă de SRL „Dalmiagro-Com”, iar argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs nu pot fi reținute ca întemeiate.

Urmare a celor supra indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile recurrentului precum că instanța de insolabilitate nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea pricinii, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a

Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că hotărârea instanței de insolabilitate este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de administratorul Societății cu răspundere limitată „Dalmiagro-Com”, Dumitru Lungu.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 05 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea Societății cu răspundere limitată „Dalmiagro-Com” privind intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu răspundere limitată „Rai Agro Prim”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Oleg Sternioală

judecători

Valeriu Doagă

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru